

nog deugt ge niet.

Zot, hoonde Celestin, stomme, pretentieuze idioot. Ik hield u voor de verstandigste zwarte van Congo en ge zijt de belachelijkste van al de évolués. Hoe kunnen wij zulke snotapen au sérieux nemen? Wat gaat ge doen? Congo van de blanken bevrijden? De Lenin van Afrika worden? Zeg het gauw, morgen komt het parket, misschien kan ik nog voorkomen dat ze u ophangen.

Alles is uit, schreeuwde Johannes, ik moet niets van u hebben. Weg met de blanken, dat is mijn laatste woord.

Dit vermeldt de substituut niet. Zijn verslag laat alles draaien om Theotimus, die in zijn radeloosheid geen ander middel meer zou hebben gezien om aan de doodstraf te ontsnappen, dan de blanken te verjagen. In werkelijkheid draait alles om een breuk tussen Celestin en Johannes. Johannes heeft wel zijn eerste verzet gepleegd voor zijn volk, maar hij is opgestaan omdat Celestin hem heeft miskend. In het merkwaardig rapport van de substituut ontbreekt één gewichtige zedeles. De zwarte zal niet zozeer opstaan uit liefde voor zijn volk, maar omdat de blanke zijn liefde heeft versmaad.

VI

De Johannes die met Celestin het kamp binnenreed en boven op de wagen wipte om zijn getrouwen toe te spreken was de rebel van de avond tevoren op de boomstronk. Hij schreeuwde dat de blanken hun groot verstand niet wilden gebruiken. Zij sloegen zijn redelijke en vreedzame voorstellen in de wind, wilden niet erkennen dat de zwarten zichzelf konden beschermen, hielden vol dat hun wreedheid wet moest blijven. Daarom gaf Johannes bij deze bevel als volgt. Alle blanken in dienst van de grand patron, alle blanken van de missie, alle blanken op het grondgebied van kamp en missie, wie zij ook zijn, worden gevangen genomen en onder gewapende bewaking opgesloten in de kerk. Zij mogen